

всички учители и почетните граждани“. След водосвета се устройва тържествена трапеза, предложена от настоятелството³.

През 1860 г. се освещава ново училище в град Шумен на празника на „Свети Ангели“. „Тържеството се зафана в черквата като се изрече слово... и на конец се заключи за народността, съгласието, единомислието и попечителството на учебните наши заведения...“ След това празненството продължава с водосвет в училището в присъствието на ученици, учители, свещеници и други граждани. Слово произнася учителят Илия Блъсков. Тържеството завършва с песен, изпълнена от учениците⁴.

През 1862 г. на 25 юли, също празничен ден, се освещава Централното училище в град Варна. „Тогава не минува никои параход и гражданите по-имаха време да гойдат - пише дописник до в. „България“⁵. Поканването се извършва посредством „билети“ като се спазва йерархията. „Най-напред се призова Негово Превъзходителство нашего градски управител, сичките други царски чиновници, ... консули, варненския митрополит със свещениците, Негово Превъзходителство римокатолическия епископ Патре, ерменски владишки намесник със старейшините си, всички странни търговци, лекари, учители, градоначалници“.

Освен специалните покани на видни места по кафенетата и други места се поставят обявления, написани на български и на гръцки език и приканващи всички, които желаят да присъстват на празника.

Украсата е представена от „венци и кагро на Н. Ц. В. ... султан Абдул Азис...“, както и иконата на българските просветители св. св. Кирил и Методий. „Със златни букви върху черна таблица написана Кирилска азбука“. Над нея е окачена иконата на светите апостоли Кирил и Методий „пред които висеше златно кандило, запалено и две ламбади с други две златни икони отстрани. На единия ъгъл беше красива маса, над нея глобус и географически картини по стените. На черна таблица написано с главни бели букви „Българско училище (на четири езици) съзидано със спомоществованието и ревността на госта похвалното варненско българско общество“.

„Водосвещението - четем по-нататък - се пяха на български в името на светите Кирил и Методий... като покровители на това училище“. Слово произнася г. Доброплодни на турски, на гръцки и на български. Слово произнася и представител на турските власти в града, който подчертава необходимостта от изучаване първо на матерния език, „което е най-лесно средство в напредването в науката и другата, а после да учат и други странни езици“. Тържеството приключва с песента „Многая лета, мирна лета“, изпята от учениците. Накрая домакините-учители и ученици изпращат гостите и на „всеки се гаде чинно и по един вишна“⁶.

През 1863 г. се открива девическото училище в град Стара Загора с учители Анастасия Тошева и Парашкева Денкова. Характерно за този празник е, че след водосвета за първи път се произнася слово от жена. Това прави силно впечатление на присъстващите, поради своята емоционалност. Мото на словото са думите „Всяко дело от бога да се начева и в бога да се окончава“, думи съдържащи целия смисъл на доброто благополучно начало. След това учителката каза: „Почитаеми, господа, и любезни ми госпожи, събрани днес на това тържество да осветим началото на нашето поприще нека въздадем слава и чест Вышнему Богу нашему, който е начало и конец и да го помолим да благослови началото на нашето предприятие...“⁶.

На 6 септември 1864 г. се открива Цариградското българско училище. От словата, произнесени по този повод, става ясно, че тържеството протича по начин, познат от предходните дописки. „Ето как ся отваря за сички ни общето на повдигане поприще, където всеки може невъзбранно да се представи и подвизава“ - четем в словото, произнесено от Отец Григорий Хилендареца⁷.

През 1864 г. на 14 септември изключително празнично протича освещаването на